

ፍሉይ ሕታም መጽሔት ዲሞክራሲያዊ ለውጢ

ትሕዝቶ

መልእክቲ ባይቶ.....23ኛውት ብስም ናጽነት ባርነት

ቃለ-መሕትትዶ/ር የሱፍ ብርሃኑ

ጽሑፍት

23 ኛውት አበይ ሕጂኸኸ ናበይ?

ዕላማና ንዝተጠልመ ሕድሪ ስውኣትና ኣብ መፈጸምታኡ ምብጻሕዮ

ንድርብ ወጽዓ ብድርብ ቃልሲ ዝመለለይኡ ወርቃዊ ታሪኽ ክሕደስ!

መስዋእቲ ጀጋኑ ሓርበኛታት ንዘይተርፍ ዓወት ዝኸፈል ዘሎ ክቡር መስዋእቲዮ

ግጥሚ.....መንፈስካ ኣሎ

መግለጺ ቤ/ጽ ኤሃባዲላ ኣብ ኩነታት ስደተኛታት

መልእክቲ ባይቶ 23 ዓመት ብስም ናጽነት ባርነት

ዓመት መጻኢ ኤርትራ ሃገርና ካብ መግዛእቲ ባዕዲ ሓራ ዝኾነትሉ ዕለት ጉንበት 24 ምንብልባል ባዴራ ምስ ንይላን ዳንኬራ ጥራይ ኮይና ዕንክሊል ክትብል እነሆ መበል 23 ዓመት ተቐጺሩ።

እቲ ኹሉ ዝተኸፍለ ክቡር ዋጋ መስዋእቲ፣ መሬት ኤርትራ ካብ መግዛእቲ ነጻ ብምግባር፣ ንህዝቢ ኤርትራ ግን ብስም ናጽነት፣ ብወቅዲ ደግሲ መግዛእቲ ብባርነት ንምድሃኹ ኣይነበረን። እቶም ንዓወት ናጽነት ተጎዝጉዞም ናብ ስልጣን ዝሓኹፍ ጠላማት ግን፣ ብስም ናጽነት ብባርነት ዝገዝእሉ ውዲት ፊሒሶም ኣብ ትሕቲ መሓዩር ምልኪ መቐራሕምና። ናጽነት ክንዝምረላ ግድነት ክንነብረላ ትምኒት ጌሮማ። ብሳላኣን ስሌኣን እናበልና ንዛንታ ትማሊ እናኮማሳዕና ክንህወትት ጌሮምና። ሎሚ ብጸባሕ ክሓይሽዩ ሽግራ ከተዓሻሽውና ይህቅኑ ኣለው። ጠላም ግብርም ዝፈጠሮ ካብ ሞት ዝመረረ መዓት ክንጎስሞ የገድዱና። ኤርትራ ሳላኣን ሳላኣምን እናዘመርና ብስም ናጽነት ብባርነት እንግዝኣላ ሃገር ገይሮማ።

ሓቂዩ ብሳላ መሪርን ነዊሕን ጽንዓታዊ ተጋድሎናን፤ ክቡር ዋጋ መስዋእቲ ብምክፋል ንግዳማዊ ገዛኢ ሓዩሊ ካብ ሃገርና ጸራሪግና ኣውጺእና ኢና። ቢክቡር መስዋእትና ልኡላውነት ሃገርና ዘረጋገጸ ናጽነት ስለ ዘወወትና፣ ንናጽነት ሃገርና ዓዊ ኣልና ክንዝምረላ ዝግባእን ዘሓብንን እዩ።

እቲ ዘጉህይን ዘቕንዝውን ንዓለም ዘስደመመ ስጊንጥር ግን፣ ንግዳማዊ መግዛእቲ ናብ ዘቤታዊ መግዛእቲ ዝቐየረ ናይ ኢሳያስን ጉጅልኡን ጥልመት ኣዩ። እዚ ጥልመትዚ ዝፈጠሮ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዝወርድ ዘሎ መዕኸትን ሕሰምን እዩ።

ናይዚ ጠላም ስርዓት ባህርያት ብዓልንተብኡ ዘለልዩን፣ ኣብ ጽባሕ ናጽነት ብጋህዲ ንዝወጸ ጠላም ግብሩ ብምስትብሃል ድሒርና ዝሳዓብና እናተወደብና እንቃለስ ዘለና ተቐውምቲ ምልኪ፣ ደለይቲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ሓይልታት ኤርትራ፣ ነዚ ን23 ዓመታት ብስም ናጽነት ብባርነት ዝገዝእ ዘሎ ዘቤታዊ ጠላም ምልካዊ ስርዓት ብምውጋድ፣ ብፍትሒ እንምሓደረሉ ምሉእ ሓርነት ዘንግስ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት እንተኸለሉ ለውጢ ንክነወውት ክንቃለስ ዝተቐሰብናሉ ቀንዲ ምክንያት እዚዩ። ዕላማና ንጥልመትን ሳዕቤኑን ዝፍንፍን፣ ንምልኪ ዘምክን፣ ፍትሕን ማዕርነትን ዝነገሶ፣ ምሉእ ሓርነት ምርግጋጽ እዩ። እዚ ዕላማዚ ብመትከል ዝሓዝናዮ ብጽንዓት ደው ኢልና እንቃለሰሉ ዘለና ናይ ሓባር ዕላማና እዩ።

ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ፣ እዚ ናይ ሓባር ዕላማዚ ብቕልጡፍ ክዕወት ዝኸእል፣ ኤርትራውያን ደለይቲ ለውጢን ተቐላሰቲ ሓይልታቱን፣ ሓድነትና ኣደልዲልና ኩሉ ዓቕምናን ቅልጽምናን ኣወሃሂድና ሰሚርና ምስ እንቃለስ ጥራይ ምኻኑ ይኣምን።

ኣብ መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ዕለት መዓልቲ ናጽነት፣ ሃገርን ህዝብን ንምድሓን ብሓድነት ክንቃለስ ጻዊዲቱ የቕርብ። ብስም ናጽነት ባርነት ይኣክል።

ቃለ - መጠይቅ
ምስ ዶ/ር የሱፍ ብርሃኑ
አቦ መንበር ፈጻሚ ቤ/ጽ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ
ብአጋጣሚ ዝኸሪ ዕለት ናጽነት መበል 23 ዓመት

ቢሓልዮት ክፍሊ ዜና ኤሃባዲሊ እትዳሎ
 መጽሔት ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ፡-ብአጋጣሚ
 መበል 23 ዓመት ዕለት ዝኸሪ ናጽነት ኤርትራ
 ፍሉይ ሕታማ፡
 ምስ ዶ/ር የሱፍ ብርሃኑ
 አ/መ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ
 ለውጢ ዝገበረቶ ቃለ መጠይቅ

1. ሕቶ - ዝሓለፈ 23 ዓመት መግዛእቲ ዲክታቶሪያዊ መንግስቲ ህግደፍ ከምይ ትግምግም?

አብዚ ንመበል 23 ግዜ እነኸብሮ ዝኸሪ ክቡር በዓል ናጽነት፡ ብዛዕባ ኣብ ሃገርና ዘሎ ኩነታት ክንግምግም ግቡእ እዩ። እቲ ነዊሕ ቃልሲ፣ ኣዝዩ መሪር ተጋድሎ ዝተኸየደሉ፣ ክቡር ናይ መስዋእቲ ዋጋ ዚተኸፍሉሉ ናጽነት፡ ቢ1991 ዚተረጎገጸ፡ ዘይተማልአ ናይ መሬት ናጽነት ጥራይ ኮይኑ ተሪፉ። በዚ ምክንያትዚ ድማ ንዝኸሪ ዕለት ናጽነት ክነብዕል እንከለና፡ በቲ ሓደ ወገን፡ ንዘወግድናዮ ናይ ሃገር ናጽነት ብምዝካር ንሕጎስ። በቲ ካልእ ሸነኽ ድማ በቲ ድሕሪ ናጽነት ኣብ ሃገርና ወሪዱ ዘሎ ሕማቅ ኩነታት ኣዚና ንሓዝን። ብሰንኪ ሕማቅ ምሕደራ ናይ ህግደፍ፡ ህዝብና ኣብ ማሕበራዊ፣ ቁጠባዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ወዘተ ጸገማት የጓንጎ ኣሎ። ህዝብና ሎሚ ኣብ ትሕቲ ምሕደራ ብደቂ ዓዱ ዘሕልፎ ዘሎ መሪር ህይወት ኣዝዩ ዘሰካሕክሕ እዩ። ምስ እቲ ኣብ እቲ ዚሓለፉ ናይ ባዕዲ ግዚያት ኣብ መግዛእቲ ናይ ኢጣልያ፣ ናይ እንግሊዝ፣ ናይ ሃይለስላሴ፣ ናይ መንግስቲ ሃይለማርያም ተኸታታሊ መግዛእቲ ክተነጻጽሮ ከለኻ፡ ኣዝዩ ዘሰክፍን፣ ዘገብን፣ መግንጣ ዘሕርርን ኮይኑ ትረኽቦ። ሎሚ ንመበል 23 ዓመት ዝኸሪ በዓል ናጽነት ክነኸብሮ እንከለና **እቲ ቁስሊ ኣበይ ከምዘሎ ከመይ ጌርና ክንሕክሞ ከምዘለና ክንሓትትን ክንፈልጥን መፍትሒ ክነናድይን ናይ ግድን ይኸውን።**

እቲ ቁሰሊ ኣበይ ከማዘሎ፡ ከመይ ጌርና ክንሕከሞ ከምዘለና፣ ክንሓትትን ፣ ክንፈልጥን ፣ መፍትሒ ክነናድይን ናይ ግድን ይኸውን።

2. ሕቡ ሃገርና ናብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኣዝዩ ሕማቕ ኩነታት ክትወድቀሉ ዝኸኣለት ስትራቴጂካዊ ጌጋ ህግደፍ ከመይ ትገልጸ?

ኣብ 23 ዓመት ስርዓት ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዝፈጸሞ ገበን ጸብጺብካ ዝውዳእ ኣይኮነን። እዚ ዲክታቶሪያዊ ስርዓት ህግደፍ ብዓይኒ ሰብኣውነት ፍጹም ሰብኣዊ ርህራሄ ዘይብሉ፣ ብፖለቲካውን ዲፕሎማሲያዊ ሚዛናት ክትግምግሞ እንከለኻ፣ ናይ መንግስትን መራሕትን ጠባያት ዘይብሉ ኮይኑ ትረኽቦ።

ቅድሚ ናጽነት ኩላትና ከም ተጋደልቲ ኣብ በረኻ ኢና ኔርና ኣብቲ እዋን እቲ ሓራ ወጺኡ ዝነበረ መሬት ዝመሓደረሉ ዝነበረ ኣገባብን ኣተሓሳሳብን፣ ካብቲ ሃገር ሒዝካ እተመሓደረሉ ኣገባብን ኣተሓሳሳብን ኣዝዩ ዝተፈልየ እዩ። እቲ ዓቢ ጸገም ናይዚ ስርዓት ድማ ናጽነት ኤርትራ ምስተኣወጀ ከምቲ ኣብ ገድሊ እንከለው ዘማሓደርሉ ዝነበረ ሲስተም፣ ልክዕ ብኸምኡ መልክዕ ነቲ ሃገር ከማሓድሩ ምጀማሮም እዩ። እዚ ከኣ ንብዙሕ ጉዳያት ኣብ ግምት ዘየእተወ ኣገባብ እዩ። ሓደ ወገናዊ፣ ካልኣይ ኮነ ኢልካ ንሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ንምብትታን፣ ተሳንዩ ንኸይነብር፣ ናይቲ ኣከዋውና ናይቲ ሕበረተሰብ ዘየለለይ መንገዲ ብምምራጽ ንምፍልላዩን ንምብትታንን ዝተገብረ እዩ። ምክንያቱ ድማ ህዝብና እንተተሳንዩን ኣብ ነንሓድሕዱ ክራዳዳእ ኪኢሉ፣ ሓደ ኮይኑ ኪገግዝ እንተጀመሩ፣ ንሳቶም ቦታ ከምዘይብሎም ስለዝፈልጡ፣ እታ ዘላቶም እኮ ምርጫ ነቲ ሕበረተሰብ ምፍልላይን ምብትታንን እዩ። እዞም መራሕቲ ዲክታቶሪያዊ ስርዓት ህግደፍ ሎሚ ኤርትራ ናይ ምብትታን ሓደጋ ከደጋግማ እትሰግኣላ እተሰክፍ ሃገር ክትከውን ጌርማ ኣለው ። ኣብ ጉዳይ ናይ ሃይማኖት፣ ጉዳይ ናይ ኣውራጃ፣ ጉዳይ ናይ ብሄራት ካልእ ብዙሓት ጉዳያት ፈጠሮሞ ዘለው ጸገማት፣ ብስርዓተ ምሕደራ ብሕገ ህንጻ ሃገር ተኸቲልካ መፍቲሒታት ክርከቡሉ ዝክኣል ጉዳይ ነይሩ። ነቲ ተቃውሞ ሓይሊ ኣብ ደገ ዘሎ ይኹን ኣብ ውሽጢ ናይ ስነት ኮንፍረስ ኣዳሊኻ፣ ብዙሕ ኪግበር ዝክኣል ጉዳያት ዝነበረ ገዲፎም ኣብ መጀመርታ ግዜ ናጽነት ኢሳያስ “ደጊም ብስም ውድባት ዝግበር ሓሸውዩ ኣይፍቀድን ከም ዓቢ ገበን እዩ ዚቐጽር ዝደለዩ ከም ውልቀሰብ ሃገር ይእቶ...” ብምባል ዓቢ ስትራቴጂካዊ ጌጋ ፈጸመ። እዛ ጌጋ እዚኣ ድማ እነሆ ጸብጺብካ ዘይውዳእ ጌጋታት ኣስዒቡ ንሃገር ብምልእታ ኣብ ጸልማት ከምትኣትው ጌርዎ ኣሎ።

3. ሕቡ ኣብ ኤርትራ ክግበር ዘለዎ ለውጢ ብዝምልከት ክልተ ዓይነት ሪፖርት ኣሎ። መሰረታውን ጽገናውን ለውጢ ዝብሃል ነዚ ጉዳይ ከመይ ኢኻ ትገልጸ?

ብመሰረቱ ንሕና መንቀሊና ዝኸውን፣ እቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ክውንነት እዩ። እዚ ስርዓት ኣብ ኤርትራ ዘሎ ሎሚ ጌጋታት ፈጸመ እዩ። ነዚ ጌጋታትዚ ክእርግ እዩ። ዝብልን ዝብገስ ስርዓት ኣይኮነን። ምናልባት ከምኡ ዝብሉሉ ኣጋጣሚታት እንተተፈጥረውን ንይምሰል ዝብሎ ድኣ እምበር ብሓቂ ኣይኮነን። ብመሰረቱ እዚ ስርዓትዚ ብኣተሓሳስብኡ፣ ብተግባራቱ፣ ብትሕዝቶኡ፣ ብዓይነቱ ብኹሉ ክትመዝኖ እንከለኻ፣ እዚ ናይ ውሑዳት ጭፍራ ካብ ሱሩ ክመሐ ዘለዎ እዩ። ኣብ ኤርትራ እቲ መሰረታዊ ፍታሕ ዘምጽእ መሰረታዊ ሱር ነቀል ለውጢ እዩ። እቲ ናትና እምንቶ እዝዩ። እቲ ካልእ ሸነኽ ኣባሃህላ

ልክዕ ናይ ሓንቲ ሳንቲም ክልተ ገጽ እዩ። እታ ሓንቲ ገጽ ኢሳያስ ዘለዎ እያ። ብግልጣ ዘላ ገጽ ድማ ንኢሳያስ ኣውዲቕካ ግልጣ ናቲ ኣሚጽእካ ንምቕጻል እንተኾይኑ፡ እዚ ለውጢ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ኣሰር ናይቲ ዚነበረ ቀጻሊ ስለዝኾነ። በዚ መሰረት እቲ ጽገናዊ ዝብሃል ቅቡል ኣይኮነን። ካብ መሰረታዊ ሱር ነቀል ለውጢ ወጻኢ ቢካልእ መገዲ ክትፈትሖ ምህቃን ለውጢ ዘምጽእ ኣይኮነን። ፍረ ዘይብሉ ከንቱ ድኻም ጥራይ ኮይኑዩ ዚተርፍ። ሎሚ ኣብ ኤርትራ ዘድልዮና ዘሎ ኩሉ፡ ዋላ ኣብ ውሽጢ ህዝባዊ ግንባር ዘሎ ሃገራዊ ሓይሊ፡ ፍቕሪን ሓልዮትን ናይ ህዝብን ሃገርን ዘለዎም ምስቲ ኣብ ደገ ዘሎ ሓይሊ ብሓባር፡ መበቀሉ ጀብሃ ይኹን ሻዕቢያ ካልእ እንታዩ ብዘየገድስ፡ ኩሉ ብሓባር ኮይኑ ሓድነት ፈጠሩ ነዚ ስርዓት ብምእላይ፡ መሰረታዊ ለውጢ ከምጽኡ እዩ እቲ ዝግብኦ ኩሉ ኣብ ባህጊ ህዝብናን ክውንነት ሃገርናን ዝመንቀሊኡ ኮይኑ ዝግበር እዩ ክኸውን ዘለዎ እዩ ዝብል።

ኣብ ኤርትራ እቲ መሰረታዊ ፍታሕ ዘምጽእ መሰረታዊ ሱር ነቀል ለውጢ እዩ። እቲ ናትና እምንቶ እዞዩ። እቲ ካልእ ሸነኽ ኣባህህል ልክዕ ናይ ሓንቲ ሳንቲም ክልተ ገጽ እዩ። እታ ሓንቲ ገጽ ኢሳያስ ዘለዎ እያ ብግልጣ ዘላ ገጽ ድማ ንኢሳያስ ኣውዲቕካ ግልጣ ናቲ ኣሚጽእካ ንምቕጻል እንተኾይኑ እዚ ለውጢ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ኣሰር ናይቲ ዚነበረ ቀጻሊ ስለዝኾነ። በዚ መሰረት እቲ ጽገናዊ ዝብሃል ቅቡል ኣይኮነን። ካብ መሰረታዊ ሱር ነቀል ለውጢ ወጻኢ ቢካልእ መገዲ ክትፈትሖ ምህቃን ለውጢ ዘምጽእ ኣይኮነን።

4 ሕቡ- ኣገጻር ስርዓት ህግደፍ ቢ21 ጥሪ 2013 ዝተፈጥረ ናይ ውሽጢ ሃገር ተቓውሞ ብዘምልከት ከመይ ኢኻ ትግምግም?

ሎሚ ብኢጋጣሚ ዝኸሪ መበል 23 ዓመት በዓል ናጸነት ነቶም 21 ጥሪ 2013 ኣብ ውሽጢ ሃገር ንለውጢ ኢሎም ዚተበገሱን ዚተሰውኡን ክንዝክሮም ይግባእ። ክብርን መኅስን ድማ ይብጽሓዮም። እቲ ብ21 ጥሪ 2013 ዝተኻየደ ተባዕን ኮርዲዳን ዝኾነ ስጉምቲ፡ ሓደ ካብቲ በብግዚኡ ክልዓል ዝጸንሐ ተቓውሞ ኣብ ውሽጢ ሃገርና መቐጻልታ ኣብ ታሪኽ ኤርትራ ቢወርቃዊ ቀለም ኪጽሓፍ ዘለዎ እዩ። ዋላ እቲ ተሓሲቡ ዝነበረ ዕላምኡ ከይሃረመ ንግዚኡ እንተተኾልፈ፡ ጽባሕ ግን እዚ ዕላማ ክዕወት ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ካልእ እቲ ብ21 ጥሪ 2013 ዝተወሰደ ስጉምቲ ስርዓት ህግደፍ ክሳብ ሎሚ የሳቕዮን፡ ኣብ ኣዝዩ ከቢድ ቅልውላው ሽሚምዎን ኣሎ። ኣብቲ መንግስታዊ ትካልት፣ ኣብ ውሽጢ ፓርቲ ወዘተ ላዕልን ታሕትን ይብሉ፣ ምቕይይራትን ሓደሽቲ ምምጻእን እኮታ ብዙሕ ቅልውላዋት ፈጠሩ ከምዘሎ ንዕዘብ። እቲ ዚድፈር ዘይመስል ስርዓት ሎሚ ኣዝዩ ዝተፈንፈነን ኣብ ክሳራ ወዲቕ ዝለመሰን ንሓደ ዕላማ ብሓድነት ተወዲብካ እንተተቃሊስካ ብቐሊሉ ክትስዕሮን ካብ ሱሩ ሚሒኻ ክትኣልዮን ዝክኣል ምዃኑ ዘመስከረ ሓደ ዓወት እዩ። እቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር በቶም ጀጋኑ ዚተበገሰ ተቓውሞ፡ ኣብ ልዕሊ ኩሉ ደላይ ለውጢ ፈጠርዎ ዘሎ ሞራልን ኣሕዲርዎ ዘሎ እወንታዊ ጽልዋ፡ ብምርኣይ እቲ ዚተበገሱሉ ዕላማ ጽባሕ ሸቶኡ ክሃርም ምዃኑ ድማ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

5. ሕቶ- አብዝሓሰፈ ነዊሕ ናይ ቃልሲ ዓመታት ካብ ገድሊ ናጽነት ጀሚሪ ብድሕራውን ንምልኪ ብምቅዋም ቃልሲም ክቐጽሉ ዝጸንሑ ብዙሓት ገዳይም ተጋድልቲ ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ዝተሰውኡ ኣለው ብዛዕባኦም እንታይ ትብል?

እወ እቲ ቃልሲ ኣዝዩ ነዊሑ። ኣብ ውሽጢ እዚ ነዊሕ ናይ ገድሊ ግዜ ድማ ብዙሓት ተሰዊእዎም። ኣብዚ ቀረባ እዋን እኳ ሓደ ካብኣቶም ብጻይና ሓርበኛ ገዳይም ተቐላባይ ኣሕመድ ናስር ብመስዋእቲ ተፈሊዮና። ካልኣተውን ንነዊሕ ዓመታት ክቃለሱ ዝጸንሑ ብዕድመ ዝደፍኡ፣ ብሕማም ተሳቑዮም ኣብ ንኡስ ዕድሚኦም ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ብዙሓት ተጋድልቲ ተሰዊእዎም። ግን እቲ ቀንዲ ክፍለጥ ዘለዎ **ንሕና ንመትከል ኢና ተቐሊሰና። ኩሎም እዞም ሰውኣት ንመትከል'ዮም ተቐሊሶም። ክሕደት፣ ጥልመት፣ ናይ መትከላት ክረኤ እንከሎ፣ እዚ ክሕደትን ጥልመትን ናይ መትከል ክሰዕረካ ክተፍቅደሉ ፣ ቦታ ክትህቦ ሕልናኻ ኣይገብረልካን። እዚዩ ንኩላትና ካብ ንእሰነትና ክሳብ ሕጂ ብዕላማ ጠጠው ኣቢሉና ዘሎ።** እምበር ካልእ ጽልኢ የብልናን። ህግደፍ ስልጣን ስለዝሓዙ ኣይኮነን። ኣብ ኤርትራ ፍትሒ ተሳኢኑ። ዲሞክራሲ ክውለድ ኣይከኣለን። ሃገር ብዘይ ኣገባብ ትምራሕ ኣላ። ሕብረተሰብ ናይ ኤርትራ ፋሕብተን ይኣትዎሎ። ሃገር ከም ሃገር ኮይና ክትቐጽለሉ ዘይትኸእል ደልሃመትን ጸልማት መንገዲ ሒዛ ስለዘላ እዩ። ስለዚ ምሉእ ሂወቱ ኣብ ቃልሲ ዘወፊዩ ትም ኢሉ ክርኢ ኣይከእልን እዩ። ስለዚ ክሳብ እቲ ብዓንተብኡ ዝሓዘናዮ ናይ ሓባር ዕላማ ዝዕወት ዝተማልኦ ነጻነት ክሳብ ዝራጋገጽ መስዋእቲ ክንከፍል ግድነት እዩ።

ንሕና ንመትከል ኢና ተቐሊሰና። ኩሎም እዞም ሰውኣት ንመትከል'ዮም ተቐሊሶም። ክሕደት፣ ጥልመት፣ ናይ መትከላት ክረኤ እንከሎ፣ እዚ ክሕደትን ጥልመትን ናይ መትከል ክሰዕረካ ክተፍቅደሉ ቦታ ክትህቦ ሕልናኻ ኣይገብረልካን። እዚዩ ንኩላትና ካብ ንእሰነትና ክሳብ ሕጂ ብዕላማ ጠጠው ኣቢሉና ዘሎ።

6. ሕቶ- ኣተሓሕዛ መንእሰያት ኣብ ውሽጢ ስርዓት ህግደፍ ከመይ ይግለጽ? መንእሰያትን መጻኢ ዕድሎምን ብዝምልከት ዘለካ ሪፖርት እንታይ እዩ?

ሓደ ካብቲ ዓበይቲ ገበናት ስርዓት ህግደፍ ፈጺምዎ ዘሎ፣ ንሓዲሽ ወለዶ ከም ተቀባሊ ሕድሪ ኣይረኣዮን። ብኣንጻሩ ስልጣኑ ንከናውኑ ንመንእሰያት ከም ዝባላጩው ፣ ዓዲ ሓዲጎም ከምዝኸዱ ብምግባር ኣሸሓት ናብ ኢትዮጵያ፣ ናብ ሱዳን፣ ካብኡ ብሊብያ እናወጽኡ ኣደዳ ንዓለም ምሉእ ዘሰከሕከሕ ናውቲ ውሽጣዊ ኣካላትካ ብደውካ ተጠቢሕካ እናተወሰደ ዝሸየጠሉ፣ ብኣማኢት ቁጽሪ ብሓደ ግዜ ኣብ ውቅያኖሳት ብምጥሓል ዝሞቱሉ፣ ካልእ ብዙሕ መሪር ሓሳሪ መከራ ስቅያትን ሞትን፣ ካብ ሓንጎል ሰባት ካብ ታሪኽ ዘይድምሰስ እቲ ስርዓት ዝፈጥሮ ዘሎ ናይ ድሕረይ ሳዕሪ ኣይትብቐላ ዚዓይነቱ ከቢድ ገበን እዩ። እዚ መናእሰያትና ዝገጥምዎ ዘሎ ኣዝዩ ኣሰካፊ ኩነታት፣ ንዓና ኣዝዩ ዘተሓሳስናን ፍሉይ ኣቓልቦ ሂብና ብዕቲብ ክንዋሳኣሉ ዘገድድ ከቢድ ሓላፍነት ዘሰክመናን እዩ። ሎሚ ሃገር ብዘይ መንእሰይ ባዶ ኢያ ትተርፍ ዘላ፣ ዓቢ ኣቦ መይቱ ኩዒቱ ዝቐብር ውላድን መንእሰይን ክሳብ ዝስኣን

መንግሥት ይብተን እዩ ዘሎ። ናይዚ ኩሉ ጠንቂ ደማ እቲ ስርዓት እዩ። መንግሥትና ንህዝቡን ሃገሩን ጸሊኡ ኣይኮነንን ናብ ስደት ዝውህዝ ዘሎ። ነቲ ጨካን ስርዓት ኣዝዩ ስለዝፈንፈኖን ካብ እቲ ኣብልዕሊ

መንግሥት ዘውርዶ ዘሎ ንሕሰያ ዘይብሉ ጨካን ስጉምታታት ነብሱ ከድሕንዮ። ካብቲ ስርዓት ክጋገል ብምሕሳብ እዩ። ኣብዚ ጉዳይ'ዚ መንግሥትና ናብ ስደት ምስወጹ ከስተውዕልሉ ዝግባ ንኹሉ ጉዳይ ሃገር ብሓላፍነታዊ መንግሥቲኦም ይግባእ። መሰረታዊ መፍትሒን ካብ ኩሉ ጸገማት ምግልጋልን ዝክኣል፡ ንስርዓት ህግደፍ ብምውጋድ ኣብ ውሽጢ ሃገርና ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ብምምጻእ እዩ። ካብዚ ወጻኢ ናብ ሳልሳይ ራብዓይ ሃገር ብምስጋር ዝመጽእ መሰረታዊ መፍትሒ የለን። ዜርካ ዜርካ ሃገርካ እያ ሃገርካ። ስለዚ መንግሥት ተወዲቡ ዓጢቑ ንስርዓት ህግደፍ ብምውጋድ ኣብ ኤርትራ ለውጢ ከምጽእ ክቃለስ ኣለዎ።

7. ሕቡ- ኣብ ጉዳይ ስደተኛታት ዜጋታትና ዝገጥም ዘሎ ጸገማትን ብዝምልከት ንምቅላሉ ኣብ ዝግበር ዘሎ ዕማማት ዘሎ ኣበሬታ እንታዩ ምስ ኩሎም ዝምልከቶም ዘሎ ርኽክባትን እንኮላይ ኣብ ጎረባብቲ ሃገራት ዘሎ ኣታሓሕዛ ብምልከት።

ንሕና ከም ሃገራዊ ባይቶ ሓደ ከም ኣገዳስን ዓቢ ቆላሕታ ንገብረሉ መደብ እዩ። ነቲ ኩሉ ኤርትራውያን ስደተኛታት ዝገጥምም ዘሎ ሽግራት ብዝምልከት ምስ ኩሉ እዚ ጉዳይ ዚምልከቶም መንግሥት፣ ዝተፈላለዩ ዓለም ለኻዊ ትካላት፣ ዲፕሎማሲያት፣ ወዘተ ርኽክባት እናካየድና መዘክራት እናጸሓፍና እቲ ጉዳይ ብሓላፍነታዊ መንግሥቲ ክረእን ዝግብእ ቆላሕታ ክግበር ንሰርሕን ንጽዕርን ኢና። ኣብ ጎረባብቲ ሃገራት ዘሎ ኣተሓሕዛ ጉዳይ ኤርትራውያን ስደተኛታት ብዝምልከትውን፡ በቢእዎኑ ምስ ናይቶም ሃገራት መንግሥታትን እዚ ጉዳይ እዚ ዝምልከቶም ሰበ ስልጣናትን፡ ብምርኻብ ንዛራረብ ኢና። ኣብዚ ጉዳይ ናይቶም መንግሥታት ፖሊሲ ወሳኒ እዩ። ንኣብነት ኣብ ኢትዮጵያ ካብ እቲ ናይ ሱዳን ኣዝዩ ዝሓሸ እዩ። ኣብ ሱዳን ሓደ- ሓደ ግዜ ብዕላዊ ኣገባብ ድዩ ብዘይዕላዊ ንስደተኛታት ናብ ኤርትራ ዝመልሱሉ ኩነታት ኣሎ። እቲ ኣተሓሕዛውን ኣብ ሱዳን ዘሎን ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎን ይፋላል እዩ። እቲ ኣብ ሱዳን ዘሎ ኣተሓሕዛ ስደተኛታት ምስ ናይ ኢትዮጵያ ክተነጻጽር እንከለኻ ናይ ኢትዮጵያ ዝሓሸ እዩ። ካልእ ብሸነኽ ኢትዮጵያ ክጥቀስ ዝኸእል ኣብነት እቶም ካብ እስራኤልን ግብጽን ካልእ ሃገር ናብ ኤርትራ ክመልሰምም ዝሓሰቡ ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ እንተደልዮም ናብ ኢትዮጵያ ክኣትውን ዕቕባ ክረኽቡን መንግሥቲ ኢትዮጵያ ምፍቓዱን ይቕበሎም ምህላውን ካብ እቲ ክግለጽ ዝክኣል ሓደ ኣብነት እዩ።

8. ሕቡ- ጉዕዞ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢን ተረኺቡ ዘሎተመኩሮን ከመይ ይግለጽ?

ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ሓደ ኣዚዩ ኣገዳስ ትካል እዩ። ባይቶ ቅድሚ ክልተ ዓመት ክምስረት እንከሎ፡ እቲ ድሌትን ሃንቀውታን ዝነበረ ትጽቢታት ናይ ህዝብና ዓቢ እዩ። ኣብ ክውንነት ናይቲ ጉዕዞን ስራሕን ግን፡ ብዙሕ ጸገማት ኣጓኒፉ እዩ። ኣነ ብውልቀይ ይኹን ምስ ብጸተይ ኣመራርሓ ፈጻሚት፡ እዚ ስራሕ ክንከዶ እንከለና እቲ ዝገጥመና ብድሆ ቀሊል ኣይኮነን። እዚ ማለት ግን ካብቲ ሒዝናዮ ዝተበገስና ዕላማ ዝኸልፍ ኣይኮነን። እዚ ትካል'ዚ ንኹሉ ተቓውሞ ሓይልታት ዝሓቕፍ ዝእክብ ዓቢ ህድሞ እዩ። ነቲ ዘለዎ ጸገማት ፈቲሕካ ኣብ መጻኢ ከመይ ክቕጽል ከምዘለዎ ምስራሕ እዩ። ሕጂ ብፍላይ ካብቲ ሒዝናዮ ዘለና ሓደ ዕማም፡ እቲ ኣብ ቅድሚና ዘሎ ካልኣይ ሃገራዊ ጉባኤ እዩ። እዚ ሃገራዊ ጉባኤ ብጽቡቕ ተዳልዮ ምስ ዝእቶ፡ ዕውት ኮይኑ ከምዝወጸእ ርግጻኛ እዩ። ሕጂ ናይ ክልተ ዓመት ተመኩሮ ኣለና። እቲ ኣወንታዊን ኣሉታውን ሸነኻት ክንመዝኖ ንኸእል ኢና። እቲ ክምስረት ከሎ ሓዲሽ እዩ ነይሩ ። ከም ትካል ሕግታትን ሰነዳትን ምድላው ነይሩ። ብድሕር'ዚ እዩ ናብ ተግባር ተኣትዮ። እዚ ዝሓለፈ ክልተ ዓመታት ሓያል ናይ ስራሕ ግዜ እዩ ነይሩ። ከምቲ ዝድለን ከምቲ ሃንቀውታናን ፍረ ኣፍሪና ኢና እኳ እንተዘይበልና፡ ግን እግሪ ተኸሊ ክሳብ ሕጂ ክቕጽል

ምጽንሐ፣ ካብዚ ተበጊሱ ድማ ናብ ጉባኤ ኣትዩ፡ እንደገና ነብሱ ኣሓዲሱ ንዝቐጽለሉ ኣገባብ ክንምስርት እንከለና፡ ብናተይ ግምት ሓደ ዓቢ ሃገራዊ ዕማም ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ብኣጋጣሚ እዚ እነብዕሎ ዘለና መበል23 ዓመት ዝኸሪ ዕለት ናጽነት መልእኽቲ ናብ ህዝብናንን ናብ ኩሉ ኤርትራዊ ተቓዋሚ ሓይሊ እተመሓላልፎ መልእኽቲ ክንቅበል?

ብዛዕባ መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ዕለት ናጽነት ክንዛረብ ከለና፡ ኣብ ዝሓለፉ 23ዓመታት ናይ ስርዓት ህግደፍ ኣካይዳ ሚዛን ኣብ ነቐምጠሉ እዋን ብሩህዮ።እዚ ስርዓትዚ ንኤርትራ ኣብ ሓደጋ ዘእተወ እዩ። ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ክነወግዶ ኣለና። ንሃገርናን ንህዝብናን ክንጥርንፈሉ እንክእል፡ ነዛ ፍትውቲ ሃገርና ኤርትራ ምስ ኩለን ጎረቤታት ሃገራት ተሳንያ እትነብረሉ ኣገባብ ክንምስርት። እዚ ኩሉ እቲ ስርዓት ሓዲጉልና ዝኸይድ ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብና ፈጠርዎ ዘሎ መንሸሮ ክንሕክሞ ይግባእ። ህዝቢ ኤርትራ፣ ህዝቢ ኤርትራ ዘብሎ ብዓይነቱ ብሕብሩ እዩ። ኤርትራ ናይ ክርስትያን፣ ናይ እስላም፣ ናይ ኩሉ ኣውራጃታት ናይ ኤርትራ እያ። ኤርትራ ምስ ከበሳኣን፣ መታሕታን፣ ምስ ቀይሕ ባሕራን ናይ ኩሉ ኤርትራዊ እያ። ስለዚ ነዛ ዓባይ ኤርትራ፣ ነዛ ዓባይ ገዛ፣ ከመይ ጌርና ሓቕፍና ንሕዛ፡ ኣብ ነንሕድ-ሕድና ኣብ ሕጊ ብዝተመሰረተ፡ ንኹሉ መሰላት ፍትሕን ማዕርነትን ዘረጋገጸን ዘውሓሰን ምክብባር፣ ብሓባር ብፍቕርን ብስኒትን እንነብረላ ሃገር እያ እታ ናይ ኩላትና ኤርትራ። እዚ እነካይዶ ዘለና ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ናይ ምዕዋት ቃልሲ፡ ነዛ ናይ ኩላትና ኤርትራ ንምፍጣር እዩ ። ነዚ ዕላማ እዚ ንምዕዋት ድማ ኩላትና ብሓባር ብሓድነት ክንቃለስ ይጽውዕ። በዚ ኣጋጣሚ እዚ ንህዝቢ ኤርትራ ኣጅኻ እዚ ናይ ሎሚ ጸበባ ክንሰግር ኢና። ንኹሉ ናይ ተቓውሞ ሓይሊ ኤርትራ፡ እዚ ንርከበሉ እዋን ኣዝዩ ዘተሓሳስብ እዩ። ሃገርና ትህልውዶ ኣይክትህልውን ኣብ ዘበል ኩነታት በጺሕና ስለዘለና፡ ብዝልዓለ ደረጃ ሓላፍነት ተሰሚዑና፡ እቲ ናእሽቶ ነገራት ኣወንዛፍና፡ ኣብቲ መሰረታዊ ጉዳይ ኣትኩርና ሓድነትና ኣረጋገጽና ንህዝብና ሃገርናን ክነድሕን ጸዊኢት የቕርብ።

እዚ ስርዓትዚ ንኤርትራ ኣብ ሓደጋ ዘእተወ እዩ። ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ክነወግዶ ኣለና። ንሃገርናን ንህዝብናን ክንጥርንፈሉ እንክእል ነዛ ፍትውቲ ሃገርና ኤርትራ ምስ ኩለን ጎረቤታት ሃገራት ተሳንያ እትነብረሉ ኣገባብ ክንምስርት። እዚ ኩሉ እቲ ስርዓት ሓዲጉልና ዝኸይድ ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብና ፈጠርዎ ዘሎ መንሸሮ ሓኪምና ህዝቢ ኤርትራ ህዝቢ ኤርትራ ዘብሎ ብዓይነቱ ብሕብሩ እዩ። ኤርትራ ናይ ክርስትያን፣ ናይ እስላም፣ ናይ ኩሉ ኣውራጃታት ናይ ኤርትራ እያ። ኤርትራ ምስ ከበሳኣን መታሕታን ምስ ቀይሕ ባሕራን ናይ ኩሉ እያ። ስለዚ ነዛ ዓባይ ኤርትራ ነዛ ዓባይ ገዛ ከመይ ጌርና ሓቕፍና ንሕዛ ኣብ ነንሕድ-ሕድና ኣብ ሕጊ ብዝተመሰረተ ንኹሉ መሰላት ፍትሕን ማዕርነትን ዘረጋገጸን ዘውሓሰን ምክብባር ብሓባር ብፍቕርን ብስኒትን እንነብረላ ሃገር እያ እታ ናይ ኩላትና ኤርትራ። እዚ እነካይዶ ዘለና ዲሞክራሲያዊ ምዕዋት ቃልሲ ነዛ ናይ ኩላትና ኤርትራ ንምፍጣር እዩ ። ነዚ ዕላማ እዚ ንምዕዋት ድማ ኩላትና ብሓባር ብሓድነት ይጽውዕ።

23 ዓመት ጉዕዞ ነጻነት አበይ? ሕጂኸ ናበይ?

ትዝታ ፈለግ መዓልቲ ናጽነት

ቅድሚ 22 ዓመት ንዓለም ዘደነቐ አንጻባራቕ ጅግንነታዊ ቅያ ተፈጸመ። ደርግ ተሳቢሩ ብረታዊ ተጋድሎ ህዝቢ ኤርትራ ተዓዊቱ አርእስተ ዜና ሚዲያታት ዓለም ኮይኑ ተቐለሐ። ሃገርና ኤርትራ ድሕሪ ነዊሕን መሪር ተጋድሎ ካብ መግዛእታዊ ሓይሊ ሓራ ወጺኦ። እንኮን መተካእታ አልቦን ዝኾነ ክቡር ሂወት አሽሓት ጀጋኑ ደቂ ህዝቢ ብመስዋእቲ ዝተበጀዉላ ናጽነት ኤርትራ ተአወጀ። ኤርትራዊ ኩሉ አካብ ዘለዎ ብሓባር ጽንብል ናጽነቱ አኸበረ ብኸቱር ደስታ ዓለለ ናጽነትና ክብረትና ዋሕስና ዋጋ ክቡር መስዋእትና ...እናበለ ዘመረ።

ባህግና ዕላማና ብቐንዱ እንታይ ነበረ?

ፍትሕን ማዕርነትን ዝነገሳ ሰላም ዝዓሰላ ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ ምህናጽ፡ ኩላትና ፍልጠትና ዓቕምና አዋሃሂድና ናብ ልምዓት ክንወፍር ፍረ ጸማና ክሓፍሰሞ ቀፎና ሺሻይ ክንመልእ ራህዋ አብ ገዝዛና አብ መላእ ሃገርና ፍሽኽ ክትብል'ዩ ነይሩ። መተካእታ እቶም በጃ ኮይኖም ምእንቲ ናጽነት ዝሓለፉ ጀጋኑ ስውአትና ዝኾኑ ናይ ሓዳስን ናጽን ኤርትራ ሕሳስ ልደ ወለዶ ብዘይስክፍታን ምሽቕራርን ሙይቕ ከይበሉ ብፍጹም ሓርነት ዝነበሩላ ሃገር ክትከውን'ዩ ነይሩ። አብ ትሕቲ ጽላልን ሕቕፍ ስድራ ቤቶም እናተአልዩ ብጭዋ ስነምግባርን ባህሊ ሃገሮም ተሓብሒቦም ክዓብዩን።አሰር ቀዳሞት ጀጋኑ ኢያታቶም እናሰዓቡ አብ ዓውደ ትምህርትን ማእቶትን ፍሉይ ቅያ ዘመዝገቡ ሃንጽቲ ምዕብልቲ ኤርትራ ክኾኑ'ዩ ነይሩ። አፍ ልቦም መሊኦም ድልዱል ረገጸም ክስጉሙ አብ ምልእቲ ኤርትራ ብዘይ ገለ ገደብ ከምድላዮም ክማላለሱ።በዚ ናይ ምዕባለ ዑደት ብቐጻሊ ንቕድሚት እናሰጎመ ዝውሕዝ ወለዶ ምፍጣርን ብውጽኢቱ ድማ ናይ ህዝባ ደሴት ገነት ናይ ዓለም አብነት ዝኾነት ብሰላም ብምዕባሌአ ንዓለም እተደንቐ ኤርትራ ምህናጽ እዩ ነይሩ። ወለድን ዓበይትን ከአ እፎይ ኢሎም ብቐሳነት ዝነበሩላ። ናይ ጽባሕ ተስፋታትን ዝኾኑ መናእሰያት ደቆምብዕድመ ንዝረኹብዎ ጸጋ ፍልጠትን ጥበብን ኬውርሱ <<ዝረገጸኩም ለምለም ዝተዛረብኩም ቀለም ደቀይ ሃብሮም ሕሰም ኣይትርከቡ ሰስኩሽኩን ዋልታን ኩኑ...>>ኢሎም ክምርቕን ንጸጋ ዕድመ ሽምግልናኦም እናመስገኑ ብኸብሪ ክዓርፉ ኣዝዮም

ዝብህግዎ ካብ ናጽነት ዝተጸበይዎ ሞላን ካሕሳን ደበሰ ሰውኣት ደቆምን ነበረ። ይኹንምበር እዚ ባህጊ ኣብ ከውሒ ተዘሪኡ ካብ ዝተርፍ እነሆ 23 ዓመት ተቐጺሩ።

ምኽንያት ምምካን ዕላማናን ባህግናን እንታዩ።

ሳዕቤን እዚ ኩሉ ከኣ ኣብ ጽባሕ ሓርነት “ደጊም ብስም ፖለቲካዊ ሰልፍታት ዝግበር ሓሸውዮ ኣይፍቀድን ከም ዓቢ ገበን እዩ ዝቐጸር” ብምባል ዲክታቶሪያዊ ስርዓት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ብምልክነት ብምንጋሱ እዩ።

ድሕሪ ጽንብል ሓርነት ኤርትራ ጉጅለ ኢሳያስ ንኹሉ ሰብኣዊ ማሕበራዊ መሰላት ህዝባውን ዓለምለኸውን ሕግታት ረገጹ ቅዋም ኣብ ዘይብሉ ደረት ኣልቦ ስልጣን ብሒቱ ኣብ ውሽቲ 23 ዓመት ገባርን ሓዳግን ብምጃን ቀይዲ በቲኹ ነታ ብልጽቲ ሃገርን መጻኢኣን ኣብ ሓደጋ ዘእተወን ንረብሓ ህዝቢ ዘይቆመን ስርዓት ምጃኑ ተረጋገጹዮ። ኣብዘን ዝሓለፉ ሓድሕድ 23 ዓመታት መዕኸልቲ ጽንብል ሓርነት ብዘይትግበር መብጽዓ ዝተሰነገን ተዓጠቕ ተኣንጎት ዚመልእኹቱ ዳንኬራን ፈኸራን ዝሰነቐ መለኸት ኩናት ጥሪትን ንዋትን ገንዘብን ደምን ኣካላትን ሂወትን ምክፋል ግድነት ምጃኑ ዘስምዕን ዘእምንን ንኹሉ ዲክታቶሪያዊ መንግስቲ ህግደፍ ዝፍጽሞምን ኢዱ መሊሱ ዝተጨማለቐሎም ገበናት ናብ ካልኣት ንምጥቃንን ሕጋውነት ንምልባስን ዝዓለሙ ስርን መርዝን ዝተባዕጡ መደረታት ብፕረዚደንት ስርዓት ዲክታቶር ተጋዲሩ እዩ።

ሎምውን ንመበል23 ዓመት ከም ልሙድ ክድገም እዩ። ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ዲክታቶሪያዊ ስርዓት ህግደፍ ብዘይ ሓሳርን መከራን ዝበዝሐ ናብራ ሰቕቕን ብእፎይታ ቀሲኑ ዘሕለፉ ቀትሪ ወይ ልዋም ዘለዎ ድቓስ ዝረኸበላ ለይቲ የላን። ክሳብ እዛ ሰዓት እዚኣውን ስም ናጽነት ጥራይ ሒዞ፣ ሰብኣዊ መሰሉ ተጋሂሱ፣ ክብሩ ተቐንጢጡ፣ ተጨኩኑን ተረገጹን፣ ሰደት፣ ማእሰርቲ፣ ሞትን ወግሔ ጸብሔ ማዕጻኡ እናኳሕኩሕዎ ኣብ ገዛእ ሃገሩ ተሸቕሪሩ ይነበር ኣሎ። እዚ ኣተሃላልዋዚ ካብቲ ኣብ ግዜ ባዕዳውያን መግዛእቲ ዘሕልፎ ዝነበረ ነጻነት ኣልቦ መሪር ሂወት ዘይሓይሽ እኳ ድኣ ዝዳረግዩ እንተተብሃለ ምግናን ኣይኮነን።

ዝሓለፈ 23 ዓመት ህዝብና ዘሕልፎን ሕጂ ዝርከበሉ ሓደገኛ ኩነታትን ብምስትውዓል ንሰላምን ዲሞክራሲን ንቃልስ ሓይልታት ኤርትራ ነዚ ሓደገኛ ተርእዮ ንምልዋጥ ኣንታይ ኣበርኪትና? እጃምና ኣንታይ እዩ? እንታይ ነይሩ? ብኸመይኸ ተዓሚሙ? ሕጂኸ ኣብ ከመይ ዝበለ ኩነታት ንርከብ? ቀጻሊ ጉዕዞናኸ ናቦዩ?ዝብሉ ሕቶታት ምልዓልን ምስ ግዜን ጭቡጥ ኩነታትን ብምንጽጻር ክንካትዓሎምን ተመኩሮ ክንወስደሎምን ናብ ዝሓሸ ብርኪ ክነሰጋገርሎምን ይግባእ።

ኣብዚ ነጥቢዚ ኩሉ መምቕሊቱ ሒዞ ኣወንታዊ ናይ ቃልሲ ግቡኣቱ ብምስትውዓል ኣበርክቶኡ ክገብር ምስ ዝበገሰ ጥራይ እዩ እቲ መተካእታ ዘይርከቦ ዓወት ዘምጽእ ረጅሒ ዝማላእ። ስርዓት ህግደፍ ከም ውሽጢ ዝቦኸቦኸ ገረብ ባዶ ቀፎ ኮይኑ እናሃለወ ብደገ መልክዑ ጠፊኡ ኩሉ ፎእ ኢሉ ተጻይፍዎ ኣብ ዝርከበሉ እዋንውን ሰኣን ብድልዳል ሓድነት ዝተጠምሩ ቀላጽም ሓይልታት ናይ ለውጢ ወስ ኢልካ ንቕንቕ ምባሉ ጥራይ ሕጅውን ህዝብን ሃገርን ለኪሙ ክጠፍእ ዝኸእለሉ ዕድል ከይመኸነ መዓልቱ ይጽብጽብ ኣሎ።

አብዚ መበል 23 ዓመት ዝኸሪ ዕለት ናጽነት እነበዕሉልዎ ዘለና እዋን ዘሎ ስእሊ ሃገርናን ህዝብናን እዚዩ። አብዚ እዋንዚ አብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኩነታት እናሃለና ተኣኪብና በዓል ዝኸሪ ጽንብል

ናጽነት ብኸበርን ንይላን ሳዕስዒትን እና ጨደርናን እናጣቓዕናን ክንውዕልን ክንኣድርን ዲና? ከም ልሙድ ንስርዓት ህግደፍ ብምርጋምን ምኽናንን ጥራይ ተኣጺርና ዲና ንመበል23 ዓመት ተቐቢልና ክንሳጋገር? ኣይፋል ይኣክል። ደጊም ድምጽና ድምጺ ኣድነት ግብርና ብጭቡጥ ዝረከን ዝድህሰስን ራኢና ንጹርን ናይ ሓባር ጸላኢና ንምውጋድን ናይ ሓባር ዕላማና ንምዕዋትን ዝዓለመን ክኸውን ኣለዎ።

ኩሉ ደላይ ለውጥን ፖለቲካዊ ኣይልታቱትን ኣድነቶም ኣረጋጊጸምን ኣደልዲሎምን ኣያል ናይ ለውጢ ማዕበል ኮይኖም ነዚ ተቐላቑሉ ዘሎ ኣደጋ ህዝብን ሃገር ኣንሳብን ንኣዋሩን ጸራሪጉ ዝጉሕፍን ባህግን ድልዎትን ህዝብና ናብ ዘረጋግጽ ዓወት ክበጽሕን ዘኸእለና ናይ ሓባር ጉዕዞ ብኣድነት ንመርሻ።

ዕላማና ምልካዊ ኣገዛዝኣ ኣወጊድና፤ ብስርዓት ህግደፍ ንዝተጠልመ ሕድሪ ስውኣትና
አብ መፈጸምትኡ ዘበጽሕ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ምትካል'ዩ

ኣድነትና ምልካዊ ኣገዛዝኣ ኣወጊድና ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ብምትካል ብስርዓት ህግደፍ ዝተጠልመ ሕድሪ ስውኣትና አብ መፈጸምትኡ ምብጻሕ ንዝብል ናይ ሓባር ቅኑዕ ዕላማ ንምዕዋት እዩ። ደለይቲ ፍትሒን ዲሞክራሲያዊ ለውጥን ኤርትራውያን ብኣድነት ሰሚርናን ተወዲብናን ጸኒዕናን ብምቅላስ ሙሉእ ኣርነትና ዘረጋግጽ ዓወት ክከመዝግብ ኢና። ኪኖው ዕላማና እንጥምቶ ራእይ ንጹር እዩ።

ንሱ ድማ፡

- አብታ ድሕሪ ምምካን ምልካዊ ኣገዛዝኣ ስርዓት ህግደፍ እትህነጽ ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ፣ ፍትሒ፣ ማዕርነት ምሉእ መስል ዜጋታት ክራጋግጽ።
- ብናጸን ሙሉእ ዕግበትን ብማዕርነት እንሳተፊሉ፣ ካብ ኣድ-ሕድ ዜጋ ዚጥለብ ዘበለ ኩሉ-መዳያዊ ኣበርክቶ እንው-ፍየሉ መስርሕ ምቕራጽ ህንጹ-ሕጊ(ቕዋም) ምድላው።

- ብመሰረት ናጻ ምርጫናን ድምጽናን እወ ናትናዩ ኢልና ኣሚና ብዚተቐበልናዮ ውጽኢት ብዚጸድቕ ቅዋም ናይ ሓድነት ኪዳን ኣቲና ኣብትሕቲ ቅዋማዊ ሕጊ ተኸባቢርናን ተሳኒናን ክንምሓደር።
- እታ ሓዳስ ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ መቐረት ናጽነት ብማዕረ እናስተማቐርና እንነብረላ ሃገረ ሰላም ሃገረ ቅሳነት ክትከውን ምግባር።
- ነታ ንኩሎም ዜጋታታ ብማዕረ ዓይኒ እትጥምት ሓራ ህዝቢ ኣብ ሓራ ሃገር ብፍትሒ ዝመሓደረላ ናትና እንብላ ኤርትራ ክብራን ልኣላዊ ናጽነታ ንዘላኣለም ተዋሒሱ ተኸቢሩን ጸኒዑን ኪነብር ምግባር።
- ንሃገርና ኩሉ ዓቕምናን ፍልጠትናን ከይበቐቐና ጸንቂቕና ክንልግሳ፣ ብጻዕርና ጸጋኣ ክነሰሰን፣ ቀጻሊ ምዕባለ ክነመዝግብን ማዕረ እንርብሓሉን እንሕበነሉን ናይ ራህዋን ናይ እጩይታ ዘመን ክነንግስ እዩ።

እዚ ቅዱስ እንተበልገዮ ዘይጋነን ዕላማናን ራእይናን መሰረቱ ናይ ህዝብና ናይ ቅድሚ ናጽነትን ክሰብ ሎሚ ዘይተጋህደ መሰረታዊ ዕላማን ራእይን ባህግን እዩ። ካብዚ ጽኑዕ መሰረት ብምብጋስ ድማ ነቲ ኹሉ ንምድላው ዝተገብረ መስርሓት ሓሊፉ ኣብ ኤርትራዊ ሃገራዊ ጉባኤ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ናይ ሓባር ዕላማን ራኢን ኮይኑ ተወሰነ።

እቲ ኣብ ሃገር ስልጣን ህዝቢ ብኢደ ወነኑ ገቢቱ 23 ዓመት መመላኣታ ኣብ ናይ ጥፍኣት ሽኩሽካ ኣትዩ ሃገርን ህዝብን ለኪሙ ንኸፃርብ ዝዳናደን ዘሎ ምልካዊ ኣገዛዝ ስርዓት ህግደፍን ኩሎም ናይ ጥፍኣት መሓውሩንሲ ብተግሳጽ ከምዘይምለሱን ብኹለንተንኡ ከኣ ሃገር ናብ ጥፍኣት ዝመርሕ መንገዲ ሒዞም ምህላዎም ድሮ ተረጋገጹ ስለዝኾነ እንትርፎ ብሓያል ቅልጽም ህዝቢ ሓግሒግካ ምውጋዶም ካልእ ብምኸርን ተግሳጽን ኩነኔን ዝጠፍእ ናይ ዓያሱን የወሃትን ግዜ ተጸንቂቁ ኣዩሞ እቲ ቃልስስ ተታሓሒዝናዮ ኣለና።

ዕላማና ምልካዊ ኣገዛዝ ኣወገድና ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ብምትካል ብህግደፍ ዝተጠልመ ሕድሪ ስውኣትና ኣብ መፈጸምትኡ ምብጻሕ እዩ። ምዕዋት ናይዚ ቅዱስ ዕላማናዚ ድማ፣ ሙሉእ ሓርነትና ብምርግጋጽ ሃገርና ኤርትራ ኤርትራውያን ኩላትና ብማዕርነት ኣብ ትሕቲ ቅዋምን ሕግን ፍትሕን ናይ ሓድነት ጸንቂቕና ብጻዕርና ጸጋኣ ብምስሳን ሃገረ ራህዋ ክትከውን ብምግባር ናይ ኣጩይታ ዘመን ክነንግስዮ።

**ንድርብ ወጽዓ ብድርብ ቃልሲ
ዝመለሊይኡ
ወርቃዊ ታሪኽ ክሕደስ!**

ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ፡ ፍራ-እቲ ዝተቐለሰሉን መስዋእቲ ዝኸፈላሉን ብዳርጋ ውልደን ዝወፈሩሉን ናጽነት ጸማ ጸዕረን ክሓፍሳ ዘይተዓደላየን። መራሕቲ ስርዓት ህግደፍን ትካላቶምን ኣብ'ቲ ኣንጻር መግዛኣቲ ዝተኸየደ ቃልሲ ዝነብርም መሪሕ ተራ መዝሚዞም ንመስዋእቲ ደቂ ህዝቢ ኣብ ጉጅላዊ ረብሕኦም ብምውዓል ሞሳ ህዝቢ ዝመንዝዑ ሸፋቲዮም። ድሕሪቲ ኣንጻር መግዛኣቲ ዝተኸየደ ነዊሕ እዋንን ሰፍ ዘይብል መስዋእትን ምዕናው ንዋትን ዝሓተተ ገድሊ ህዝቢ ኤርትራ፡ ከም ኩሉ ኤርትራዊ ትጽቢት ኣዲታትን ጎራዙን ኤትራውያንውን ካብ ባዕዳዊ መግዛኣቲ ዝሓሸ ሂወት፣ ኣብ መዋእል መግዛኣቲ ብድኸነት ድሕረትን ምስኣን ሰብኣውን ደሞክራሲያውን ዝተነፍግኦ መሰላት ኣረጋገጸን ክብሪ ሃገራዊ መንነተን ክጎናጸፋ፣ ሰላም፣ ዝተረጋግኦ ቁጠባዊ ዕብየት ብስደት ይኩን ሃገራዊ መንነቶም ከውሕሱ ዝወፈሩ ውጻእ መዓት ደቀን ሓቕፊን ራህዋ ዝዓሰሎ ቤተሰባዊ መነባብሮ'የን ተመንየን።

እንተኾነ ግን፡ ዘራጊ ከሎ ጽርይ ማይ ነይስተ ከም ዝብሃል፡ እዚ ካብ ማዓሙቕ ልበን ዝነቀለ ቁዱስ ናይ ኣደነት ትምኒት መኸኩዮ ክተርፍ ኮይኑ። መግዛኣታዊ ሓይልታት ኣብ ልዕሊኦን ክፍጸምዎ ዝጸንሑ ኩሉ መልክዓት ግፍዕታትን በሰልኡን ዘይጸርግ ካብ ባዕዳዊ መግዛኣቲ ሓራ ዝወጸ መልክዓ-መሬት ኤርትራ'በር ናይ ህዝቢ ሓርነት ዘረጋገጸ ናጽነት ስለ ዘይኮነ ኣብ ናጻ ሃገረን ብሰላም ሂወተን ክመርሓን ደቀን ከምህራ፣ ከመርዕዎን ከደረገን ደቂ ደቀን ክሓቕፋ፣ ውጻኢት ጸዕረን ፍረ ክሓፍሳ ዝነበረን ትምኒት መኸኩ፡ ዘዘባጽሑ ደቀን ብሽም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝተሰየመ ባርነት ወግሐ ጸብሐ ካብ ንጉኣን ክምንዘዑ ጎራዙ መርወይ ዕሰባት'ቲ ስርዓት ዝኾኑ ላዕለወት ወተሃደራዊ ሓለፍቲ ኩኸናየን ተገዲደን። ኣብ ጽባሕ ዓወት ሞባኦ ናጽነት ዝወፈይኦም ውልደን ንሂ ከይወጸለን ኣባጽሕ ፍረ ማሕጸነን ኣብ ንረብሓ ህዝብን ሃገርን ዘይውክል ኩናት ክሸመሙ ደሞም ደመ-ክልብ ክኸውን ንሰንውን ብሓዘን ክኸርመያ ተፈሪደን። ኣብ ክንዲ ብኣካላዊ ተፈጥራዊ ዕብየት ደቀን ፍስሃ ዝዓሰለን ከደ! ተመዘዘ! መንጠልዎ! ዝብል ናይ ሻቕሎት መነባብሮ ክመርሓ ተቀሰበን። ብሰንኪ'ቲ ህግደፍ ዝተኸተሎን ከም ሳዕቤኑ ተኸሲቲ ዘሎ ዓሚቕ ማሕበረ-ቁጠባዊ ውድቀት ሃገርና ኤርትራ፡ ዝነበረን ጸጊብካ ምሕዳር ባህገን መኸኩ ብሓለንጊ ጥምየት ክግረፋን "ጅባኣ!" እንበር የለን ዘይፈልጥ ኣደን ሓቕፊን ክተርፋ ኮይነን። መራሕቲ ህግደፍ ግን ነዚ ሓቀኛ ሕልፈት ኤርትራውያን ጎስዮም "መሰላት ደቂ ኣንስትዮ ምርግጋርጽ፡ ኤርትራ ንዓለም ራሕራሓቶ ከም ዝኸደት" ተጠሊዖም ይምድሩ። ኣፎም መልኦም ድማ ይደጋግምዎ። ብርግጽ እዚ ላዕለዎት ሓለፍቲ እቲ ስርዓት ዝነዝሕዎ ፕሮፖጋንዳ ኣብ ባይታ ዘየሎ

ንጥቅኛ ክውንነት ደቂ አንስትዮ ኤርትራ ዘይገልጽ ምኒኑ ንምርግጋጽ ብዙሕ ላዕልን ታሕትን ዘድልዮ ኣይኮነን። እንተምንታይሲ ኣብ ጽባሓ ጽባሓ ናብ ስደት ብዝውሕዙን ኣብ ዘይፍትሓዊ ኩነት ተዳጉኖም ዝጠፍኡ ውላደን ይኹን ኣሚነን ስኢነን ብሓዘን ተኾርምዮን ዝተረፉ ኣዴታትን፣ ንእስነተን ኣብ ክንዲ ንብሩህ ብዘማዕድው ትምህርቲ ተሃኒጸን መንግዲ ተስፋ ዘማዕድዎ ኣብ ዕስክርና ክሕልፉ ዝተፈርዳን ራእይ ጸልሚትወን ካልእ ተስፋ ከናድያ ኣብ ፈቆዶ በረኻታት ኣደዳ ሸፋቱ ዝኾና ዘለዎ ጉራዙ ሪኢኻ ንጥቅኛ ሕልፊተን ክታምካ ተቐምጠሉ ስለ ዝኾነን። ካልእ ይትረፍ ደቂ አንስትዮ ኤርትራ ፍርያተን ኣብ ዕዳጋ ኣውራደን ክሸጣን ክሸምታን ሓርነት ተነፊገን ክሳብ ንቡር ተሓሪመን ፍርያተን ብመልክዕ ቢሑቕ ናብ ዕዳጋ ከውርዳ ኮይነን እየን። ፍትሓዊ ናይ ጥዕና ትካላት ኣብ ክንዲ ምህናጽ ውልደን፣ ኣሚነን፣ ነብሰንን ዝዳጎናሉ ቅጥዒ ዘይብሉ ቤት ማሕበራት ወግሐ ጸብሐ ክህነጹ ብምግባር መነባብሮአን ኣብ ሸለብ ገለብ ክምስረት ገይሮምዮም። ኩሉ ማሕበራዊ ኣገልጉላት ብስሩዕ ናይ ምርካብ ዕድል ጸቢብወን ዕማም ገዛ ብወሳኒ መልክዑ ኣብ ዝባነን ተጻዒኑ ዘይተረጋገኸ ናብራ ክመርሓ፣ ተስፋ ዝጸልመቶም ደቀን ናብ ፈቆዶ ሃገራት ንስደት ይውሕዙ ንሰን ድማ ብዘይ ኣላይ ናይ ጽምዋ ሂወት ይመርሓ ምህላወን ጸሓይ ዝወቅዖ ሓዊዮ። ከም ኩሉ ዜጋ ናይ ምዝራብ፣ ምጽሓፍ፣ ምድጋፍ ይኹን ምቅዋም መሰል ተነፊገን ኣብ ገዛእ ሃገረን ናይ ምውሳን መሰላት ዘይብለን ኣብ ፍጹም መሓደርቲ ስርዓት ክወድቃ ኮይነን። እዚ እቲ ሕልፊት ደቂ-አንስትዮ ኤርትራውያን ኣብ ዝሓለፉ ናይ ስልጣን ዘመን ህግደፋውያንን። ዋላኳ ንሶም ነዚ ከም ወርቂ ተኾሊዑ ዝወጸ ሓቀኛ ግናይ ምስሊ ክኸውሉ እንተፈተኑ ጽሓይ ዝወቅዖ ሓቂ ካብ ምኒን ግን ክኸውልዎ ኣይክኣሉን። ብቅዓት ጉጅለ ህግደፍ ካብዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ መነባብሮ ዜጋታትና ሓሊፉ ካልእ ሰናይ ተግባር ከረጋግጽ ኣይክኣሉን። ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ ንሱዮ።

ብርግጽ እዚ ሕጂ ሃገርና ወዲቓቶ ዘላ ናይ ቆጭናን ዓፈናን ጸለም ታሪኽ ድሕሪ ምርግጋጽ ሃገራዊ ናጽነት ኤርትራ ብሃንደበት ዝወደቐ ዕዳ ኣይኮነን። ናይ ቅድሚኡ ዝነበረ እኩብ ድምር ናይ ጸረ-ደሞክራሲያዊ ኣተሓሳስባታትን ድሕረትን ጉጅለ ህግደፍ ውጺኢትዮ። እዚ ድማ ኣብ ነዊሕ መስርሕ ተጋድሎና ሰፊኑ ዝጸንሐ ኣረኣኢያን ተግባርን ኮይኑ፣ ብደሞክራሲያዊ ኣተሓሳስባን ልዕልና ሕግን ክትካእን ክዕወትን ናይ ዘይክኣለ ተሞክሮዮ። ስለዚ ድማዮ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝራኣናዮ ኩሉ ጸገማት ኣብ እንግዳዓ ዜጋታትና ብሓፈሻ ብፍላይ ድማ ኣብ ልዕሊተን ንድርብ ወጽዓታት ብድርብ ብልሑ-ኩናት ቃልሲ ገጢመን፣ ኣብ መስርሕ ጸረ-ባዕዳዊ ቃልሲ ዝተኻየደ ተጋድሎ ኣኸለል ዓወት ዝዓተራን ኣብ ታሪኽ ቃልሲ ውጽዓት ፍሉይ ምዕራፍ ጅግንነት ዘመዝገባን፣ ግን ከኣ ከም ህዝብን ዝተጠልማ ደቂ አንስትዮ ኤርትራ ካብቲ ጥልመት ዝሕላገቱ ስርዓት ህግደፍ ዝተመጽወተለን ዓስብን መግለጺታቱን።

ሕቶ ደቂ አንስትዮ ሕቶ ደሞክራሲዮ። ሕቶ ደቂ-አንስትዮ ሓደ መልክዕ ሕብረተሰብኣዊ ሕቶዮ። ስለዚ ሕቶን ወጽዓን ደቂ-አንስትዮ ክነልዕል እንከሎና፣ ኣብኡ እንከሎ ሕብረተሰብኣዊ ሕቶን ወጽዓን ምኻኑ ክስመረሉ ዘለዎዮ። ናይ ደሞክራሲያዊ መሰላት ተጠቃሚ ምኒን ዝተኸልከለ ህዝቢ ሓቀኛ ተረባሒ ካብ ጸጋታት ቃልሱን ሸሻያት ሃገራዊ መኣድታቱን ክኸውን ኣይክኣልን። ናይ ደቂ

አንስትዮ መሰልን ናይ ካልኣት ዝተፈላለዩ ክፋል ሕ/ሰብ ኤርትራ መሰላትውን ዝተነጻጸሉን ወይውን ቅድምን ድሑርን ኮይኖም ዝፍትሑ ዘይኮነ፡ እቲ ናይ ህዝቢ ስሉጥ ምዕባል ዓገቱ ኣደዳ ምብትታን ክኾነ ዝገበረ ስርዓትን ናይ ምልኪ ትካላቱን ፈሪሶም ኣብ ልዕሊ መቓብሮም፡ ብዝተከል ናይ ህዝቢ ኤርትራ ወሳንነት ዝኣምን ልዕልና ሕገ ዘረጋገጸ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ብምትካል'ዩ መሰረታዊ ለውጢ ክረጋገጽ ዝክእል። ምእንቲዚ ህልው ኩነታት ኤርትራ ዝጠልቦ ዘሎ መሰረታዊ ለውጢ ንምርግጋጽ ድማ፡ ተሳትፎን ወሳንነትን ደቂ-አንስትዮ ኤርትራ ኣብ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ብምንጽጻር እቲ ኣብ ልዕሊኡን ዝበጽሖ ወጽዓን መደረኽ ዝጠልቦ ግብረ-መልስን ምውሓስ መማረጺ ዘይብሉ ጉዳይ'ዩ። እዚ ማለት ምስቲ ሕቶ ደቂ አንስትዮ ሕቶ ደሞክራሲን ሕብረተሰብኣዊ ጠለብን ም'ዃኑ ዝተቀመጠ ቅነዕ ስነ-ምግባር ሓቂ፡ ዋንታት'ዚ ቃልሲ ደቂ-አንስትዮ ጥራይ እየን ንምባል ከም ዘይኮነ ክንርዕመሉ ዝግባእ ሓቂ። ስለዝኾነ ከኣ ጉዳይ ደቂ-አንስትዮ ማእከላይ-ነቁጣ ናይቲ ኩሉ መልክዓት ቃልስናን ዛሚ ናይ ደሞክራሲያዊ ለውጢ መኸሰባቱን ብም'ዃን ሕብረተሰብኣዊ ኣትኩሮት ዘድልዮ ም'ዃኑ ብምቅባል፡ ደቂ አንስትዮ ኣብዚ ነካይዶ ዘለና ቃልሲ ወሳኒ ተራ ንምጽዋት ክበቅዓ ኣለወን ንምባል'ዩ። ሃገርና ካብዚ ኣትያቶ ዘላ ዓዘቕቲ ክትወጽእን መሰላት ደቂ አንስትዮ ይኩን ካልኣት ኣካላት ሕብረተሰብ ቅዋማዊ ውሕስነት ክረክብ እንተኾይኑ፡ ዝተወደበ፣ ንቁሕ ተሳትፎ ኩሎም ኣካላት ዘረጋገጸን ብክንዲቲ ቃልሲ ንዘረጋገጸም ዓወታት ከውሕስ ዝክእል ዝኾኑ ሓይሊ ክፍጠር ዘለዎ ተደላይነት ልዑል'ዩ።

ሎሚ ዘለናዮ መድረኽ፡ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ብጽሚቕ ክግለጽ ዝጸነሐ ጸላም ዝተዋሕጠ፡ ኣብ ቀረባ መጻኢ ብርሃን ዘይነማዕድወለ፡ ብዝወረደና ታሪኻዊ ጥልመትን መዳርግቲ ኣልቦ-ወጽዓታትን ክሳድና ኣድኒንና እንቐዝመሉ፡ ጸላኢና ዲል ረኺቡ ዝሻድነሉ እዋን ኣይኾነን። ህልው ኩነታት ኤርትራ ብንጽር ከም ዝምስክሮ፡ ዝቢፍ ህዝባዊ ማዕበል ኣንጻር'ዚ ደመኛ ጸላኢና ኣብ ዝተላዕለሉ፡ ሕቶ ተዓዋታይነት ህዝባዊ ቃልስና ርግጽ ኣብ ዝኾንናሉ እዋን ኢና ዘሎና። ሰፊሕ ዓቕምታት ተቓውሞ ሲቪክ ማሕበራትን መንእሰያትን ኣብ ሓደ ናይ ለውጢ መሳርዕ ዓሲሎም ዘካይድዎ ዘለዉ ተጋድሎ፡ እናዓኾኽ ኣብ ዝኸደሉ፡ ዓለም-ለኻዊ መጋባእያታትን መድረኻትን "ይኣኸል" ዝብል ቴማ ህዝባዊ ቃልስና ደሚቐ ዝቃልሓሉ፡ ብኣንጻሩ ወይጠታት ስርዓት ህግደፍ ክሕቡኡ ዝጀመርሉ እዋን'ዩ። ኣብ ውሽጢ ዓዲ'ውን እተኾነ፡ ደለይቲ ለውጢ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ካብ ናይ ተዓዛቢ ቦታ ሰጊሮም ናብ ብግብሪ ዘድምጹሉ እዋን ምብጽሖም ብስራሒት ፎርቶ ኣቢሎም ዘረጋገጹሉ እዋን ኢና ንርከብ ዘሎና። እዚ ብግዳምን ብውሽጥን ዝደሀ ዘሎ ሓይል ድምጺታት ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብምውህሃድ፡ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ዝሰቀየሉ ዝጸነሐን ዘሎን መሪሕ ውድብ ክንፈጥር እንተከኢልና፡ ብርግጽ መጻእና ብሩህ'ዩ።እቲ ጉዕዞ ሓይል ቃልሲ ዝሓትት

መስገደል ዝበዝሐ ከም ዝኾነ ርዳኢ'ዩ። እንተኾነ ግን፡ ምእንቲ ሃገራዊ ናጽነቱ ዝተቓለሰን ዝተዓወተን ምኩር ህዝብን ሃብታም ኤርትራዊ ተሞኩሮን፣ ሎሚ'ውን ንዝገጥምም ብድህታት ሰጊሩ ኣብ ርሻን-ዓወት ከምዝድይብ ዘየጥራጥር ሓቂ'ዩ።

እቲ ምኽንያት ድማ ምንጪ ዓወትና ትማልን ሎምን ህዝቢ ኤርትራ ብም'ዃኑ። እቶም ድሮ እቲ መንገዲ ፈሊሞም ዘለው ተቓዋሚቲ ውድባት ስቪክ ማሕበራት ዝተፈላለዩ ምንቅስቃሳት ንሶም ዝበጽሖም ዘሳሊዩም ቃልስን መደምደታን ካልእ ክስዕቦ ናይ ምግባር ሓላፍነት ኣብ ቅድሚኡም ዘሎ

ገዢ ሃገራዊ ዕማምዎ። ንኹሉ ደላይ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ኤርትራዊ ዝሓቕፍ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ልዕሊ ኩሉ ዝሰርዕ ብኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝተሓንጸጸ ፕሮግራም ብልብ-ምልኣት ተቐቢሎም ብምምእዛዝ ነቲ ድሮ ተጀሚሩ ዘሎ መጻኢ መደባቱን ውጥናቱን ኣብ ምዕዋት መሪሕ ተረጎም ክጸወቱ ይግባእ። ብስርዓት ህግደፍ ሓመድ ድፋጨኡን ዝሰትዖ ዘለዎ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራውን ብእህህታ ዝፍታሕ ጸገም ከም ዘየለ ተረዲኡን ብተኸክል መሰራሕ ናይ ዝኾነ ኣካላ ዘይኮነ ሓቀኛ ረብሓ ደቂ ኣንስትዮ ከረጋግጽ ዝክእል ውደባ መስሪተን ንረብሐኡን ተማኅቲ ባዕለን ክኾና ይግባኣ። ሽዑ ሕልፈት ውጽዓት ደቂ ኣንስትዮ ካልእ ኣካል ሕብተሰብ ኤርትራ ፍታሓ ክረኽብዮ ኣብ ህላወ ስርዓት ህግደፍ ዝተሰኣነ መሰላት ኣብ ሓመድ ድብ ስልጣኑ ክጭበጥ ኩላትና ንቃለስ።

ግዜ ዘዮብልዮ ህያው ጥበባዊ መልእኽቲ ሓርበኛ የማነ ባርያ

ሓወይ ቅንጣብ ዓጽመ ስጋይ ሰበይ ኣይቀሰነን ከማይ

ግዜ ፈሪድዎ ዝተበታተነ ተወሊዱ ከብቅዕ ወገን ዝስኣነ

እንተዝእከብ ነይሩ ግን ብሓደ ከፍሪኣትምሰኣነን መሬት ናይ ኣቦታት ከብሪ

ኣይቀሰንካን እወ ከማኻውን ኣነ.....ኣንታ እንተንፋቐር ሕእወይ እንተንሳነ

ምተበትከ ነይሩ ናይ ሓጺን ሰንሰለት.....ዝሰመረ ኣእዳው ግድን'ዩ ክዕወት

መን ኣሎ ዝቐሰነ ሰደት ዝመቀሮ.....እንጀራ ዕዳጋ ሓዎት ዘይምረሮ

ፈትልውን እንተኾነ ኣዝዩ ዝፈኸሰ.....ኣንበሳ'ዩ ዝኣስር ሓቢሩ ምስ ተፍሓስ

ጭብጢ ናይ ዓወት ድማ ቀንዲ ቅዉም ነገሩ.....ኣሕዎት ምስ ዝሓብሩ ጸላኢ የባርሩ።

ሕልናኻ ኣይተድክም ኣይኮነን ኣሮማይ.....ገና ግዜ ኣሎካ ኣይዓረበን ጸሓይ

ሰላም ኣብ ውሽጥኻ ምስ ደልደለ ሓድነት.....ሽዑ'ዩ ዕእወትና ራህዎ ምስ ቅሳነት።

**መስዋእቲ ጀጋኑ ሓርበኛታት
ንዘይተርፍ ዓወት ዝኸፈል ዘሎ ክቡር መስዋእቲ እዩ።**

ዝተፈላለዩ ጸሓፍቲ ታሪኽ፣ መዋእል ተጋድሎ ኤርትራውያን፣ ቀንዲ ዕላማ፣ ሰላምን ናጽነትን ንምርግጋጽን ንምውሓስን ዝተገብረ ተጋድሎ ምዃኑ ይምስክሩ።

ካብቲ ቅድሚ 1885 ዝነበረ ናይ ቱርክን ግብጽን ንሃገርና ብምውራር ንህዝባ ክገዝኡ ዝፈተንሉ ፍሕቕ ዘመን ጀሚሩ። ድሕሪ 1885 ኢጣልያ ንኤርትራ ወሪሩ ክገዝእ ዝጀመረሉ ጊዜ። ድሕሪ ኢጣልያ ብእንግሊዝ ተሳቢሩ ካብ ኤርትራ ዝወጸሉ ዝነበረ ንሃገራት ብወራር ምቅርማትን ንህዝብታትን ብባርነት ናይ ምግዛእ እዋን። ኤርትራውያን ንናጽነቶምን ክብሪ መንነቶም ንምክልኻልን ንምምላስን ዝገብረዎ ቃልሲ። ድሕሩ ካብ ቦቲ ኮሎኒያል ገዛእቲ ሓይልታት ንኤርትራ ከም ስጋ ኅዝዮም ክማቕልዎ ንዓይባ ንዓይባ እናበሉ ነናቶም ኩሉ ዝኸእልዎ ዘበለ ውዲትን ዓመጽን ሓይልን ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ጸንቂቆም ይጥቀሙ ዝነበርሉ ካብ 1941ን ክሳብ እዚ ሕጂ ብሰንኪ ዘበታዊ ገዛኢ ሓይሊ ዝተኸልፈ ዕላማ ንምምላስ ብኤርትራውያን ዝተኻየደን ገና ይቕጽል ንዘሎ ሰላምውን ዕጥቃውን ተጋድሎ ኤርትራውያን ምስትብሃል፡ ክብ ኢሉ ንዝተገልጸ፡ ቀንዲ ዕላማ ቃልሲ ኤርትራውያን ሰላም፣ ፍትሕን ማዕርነትን ዝሰፈና ነጻን ሉኡላዊት ሃገር ምውናን፣ ሰላም እፎይታን ቅሳነትን ረኺቦም ብመንነቶም ኮሪያም ብኸብሪ ንምንባር ዝዓለመ ምዃኑ የረጋግጽ።

ብፍላይ ካብቲ ንኤርትራ ካብ መግዛእቲ ኢጣልያ ዝመንዘዐ መንግስቲ እንግሊዝ ኣብ 1941-1952 ዝነገሰሉ ዘመን፡ ንኤርትራ ካብ መንግስቲ እንግሊዝ ኣውጺእካ ምስ ኢትዮጵያ ብፌዴሬሽን ንምቕራን፡ ኣብ ዝግበር ዝነበረ ሽርሒ ዝመልኦ ናጽነት ኤርትራ ናይ ምምንዛዕ ፖለቲካዊ ተዋስኦ፡ ኤርትራውያን ብሰላማውን ሕጋውን መንገዲ ብምቅላስ ናጽነት ወይ ሞት ብምባል ድምጺም ከስምዑን ክቃለሱን ጀመሩ። ድሕሩ ነቲ ብመንገዲ ፌዴሬሽን ሓባቢልካ ብኡ ኣቢልካ ኣካል ናይ ኢትዮጵያ ኮይና ምሉእ ብምሉእ ክትሕወስ ዝዓለመ ብፈለማኡ ንዝተኣልመ ውዲት ንምትግባር ዝተኻየደ ንፌዴሬሽን ናይ ምፍራስ እከይ ግብሪ። ናጽነት ኤርትራ ካብሱሩ ቀንጢጥካ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ መግዛእቲ ኢትዮጵያዊ ሃጺያዊ መንግስቲ ክትወድቕ ኣብ ዝተገብረሉ እዋን፡ ነቲ ጽኑዕ ዕላማ ናጽነት ወይ ሞት ዝብል ብውዲትን ሓይልን ክድሃኽ ዝተፈተነ ውሳኔ ብምንጻግ ብኤርትራውያን ዝፈለመ ዕጥቓዊ ቃልሲ ክሳብ ንልኡላውነት ኤርትራ ዘረጋገጸ ዓወት ዝጸንበለሉ 1991 ዝተኻየደ መሪርን ነዊሕን ተጋድሎ ኤርትራውያን፡ እቲ ቀንዲ ዕላማ ብዓንተብኡ ብህዝቢ ኤርትራ ብመትከል ዝተትሓዘ ሰላምን ናጽነትን ናይምርግጋጽን ምውሓስን ተጋድሎ ምዃኑ ብጭቡጥ ዝተረጋገጸ ሓቀኛ ታሪኽ እዩ።

ህዝቢ ኤርትራ ነታ ብጉሓቲ ዝሓዛን ንቐልሲ ዝተበገሰላ ሓንቲ ዕላማ፡ ሰላምን ናጽነትን፡ ንምዕዋት ዝገበሮ ዕጥቃዊ ተጋድሎ ብ1991 ብሓይሊ ብረት ንኢትዮጵያዊ ገዛኢ ሓይሊ ስርዓት ደርግ ካብ ኤርትራ ጸራሪጉ ብምውጻእ ዘረጋገጸ ዓወት ተጸንበለ። ብ1993 ድማ ሪፈረደም ብምክያድ እወ ናጽነት ብምባል ብ98 ሚኢታዊ ድምጺ ዓለም ለኻዊ ሕጋውነት ክለብስ ብምግባር ልኡላውነት ኤርትራ ብናጽነት ኣውሓሰ።

ብድሕሪ 1991 ምርጫ ስርዓት ኤርትራ ብኢደ ወነኑ ናብ ስልጣን ዝሓኸረ፡ ናይ ኢሳያስን ጉጅልኡን ጊዚያዊ መንግስቲ፡ ነታ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ፈለገ ብመትከል ዝሓዛ ሰላምን ናጽነትን እትብል ጽንዖቲ ዕላማ፡ ዝጎናድብ ኣብ ትሕቲ ኤርትራዊት ባንዴራ ተረጊጹ መሰላቱ ተጋሂሱ ብባርነት ዝነበር ግን ድማ ናጽነት እናበለ ዝገምር ህዝቢ ንምፍጣርን ንሱ ብምልክነት እናገዝአ ዝዕንድረሉ ምልካዊ ስርዓት ንምህናጽን ዝዓለመ ጌጋ ኣዋጅ ኣብ ግብሪ ብምውጻል ይቕረ ዘዩብል ጥልመት ፈጸመ።

ህዝቢ ኤርትራ ኣብቲ መሪርን ነዊሕን ናይ ቃልሲ ዘመናት ዝኸፈሎ ረዚንን ክቡር መስዋእቲ፡ ካብ ባዕዳዊ ገዛኢ ሓይሊ ናብ ዘቤታዊ ገዛኢ ሓይሊ ዘሰጋግር ወጮ እንተገልበጥካዮ ወጮ ዚዓይነቱ ማይ ናይ ምሕጃን ፈረ ኣልቦ ሃልክን ከንቱ ቃልሲን ኣይኮነን ኣይነበረን። ተጋድሎ ህዝቢ ኤርትራ ጸባ ምሕጃንን ጠስሚ ምርካብን ዝዓይነቱ ዘዕግብ ፍረ ዝርከቦ ጸማ ክሓፍስ እዩ መተካእታ ኣልቦ ሂወቱ ክኸፍል ወሲኑ ዝተሰወአ።

እታ ጸማ ድማ እታ ናይ ፈለገ ዕላምኡ ሰላምን ናጽነትን እያ። እዛ ዕላማ እዚኣ ክሳብ ምሉእ ብምሉእ እትዕወት ድማ ቃልሱ ክቕጽል መስዋእቲ ክኸፍል ምጃኑ ነቲ ኣብ ላዕሊ ብሓጺሩ ክግለጽ ዝተፈተነ ታሪኽ ናይ መዋእል ተጋድሎኡ ምስትውጻልን ምግንዛብን ጥራዩ ዝሓትት።

እምብኣር እቲ ንኣዝዩ ነዊሕ ዘመናት ዝተኸየደን ሕጂውን ገና ዝቕጽል ዘሎ መሪር ተጋድሎ ኤርትራውያን ነታ ካብ ፈለገ ዘበገሳ ሰላምን ናጽነትን ናይ ምዕዋት ዕላማ ብመትከል ሓዙ ጸኒቡ ዝዋደቐላ ሓንቲን ናይ ሓባር ዕላምኡን ብምጃና እዩ ።

ኣብዚ ነዛ ዕላማ እዚኣ ንምዕዋት ቃልሲ ካብዝፈለመሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ዝተኸየደን ሕጂውን ዝቕጽል ዘሎ ነዊሕ መሪር ናይ ቃልሲ ዘመናት፡ ብኣማኢት ኣሸሓት ዝቐጸሩ ኤርትራውያን ደዋም ኣፍሲሶም፣ ሓንትን ክብርትን ሂወቶም በጃ እዛ ዕላማ ሂሰምዮም። ክቡር መስዋእቲ ከፈሎምዮም። ብሌን ዓይኖም ኣውጺኦም፣ ኣዕጽምቶም ከስኪሶም፣ በጃ እዛ ዕላማ እዚኣ ገቢሮም እዮም። ምእንቲ እዛ ዕላማ እዚኣ ምሉእ ዕድሚኦም ኣብ ገድሊ ኣብልዮም እዮም።

ሕጂውን እዚ ክቡር መስዋእቲ ነታ ሓንትን ናይ ሓባር ዕላማ ሰላምን ናጽነትን ንምዕዋት ጌና ብኸብሪ ይኸፈል ኣሎ። ካብቶም ብኣሸሓት ዝቐጸሩ መሰኻኸር ናይዚ ሓቂ እዚ። ኣብዚ ዝሓለፈ ወርሒ ብመስዋእቲ ዝተፈለየና ገዲም ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድ ናስር ሓደ እዩ። እዛ ብመትከል ዝተታሓዘት ዕላማ ሰላምን ናጽነትን ኣብ ኤርትራ መሊኣ ትራጋገጽ ድማ መስዋእቲ ጀጋኑን ሰብ መትከልን ቀጸሊ እዩ።

እዚ መስዋእቲ ጀጋኑ ሓርበኛታት ንዘይተርፍ ዓወት ዝኸፈል ዘሎ ክቡር መስዋእቲ እዩ። ኣብ ወርቃዊ መዝገብ ታሪኽ መዋእል ተጋድሎ ናጽነትን ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ብኸብሪ ተመዝጊቡ ህያው ኮይኑ ክዝኸር ዝነበር መዘና ኣልቦ ታሪኽ እዩ።

ጽሑፍና ንምዝዛም ዶ/ር የሱፍ ብርሃኑ ኣቦ መንበር ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ነዚ ጉዳይ እዚ ኣመለኪቱ ንዝቐረበሉ ሕቶ ካብ ዝገቦ መልሲ ነቕርብ።

“እቲ ቃልሲ ኣዝዩ ነዊሕ። ኣብ ውሽጢ እዚ ነዊሕ ናይ ገድሊ ግዜ ድማ ብዙሓት ተሰዊእምዮም። ኣብዚ ቀረባ እዋን እኳ ሓደ ካብ ኣቶም ብጸይና ሓርበኛ ገዲም ተቃላላይ ኣሕመድ ናስር ብመስዋእቲ ተፈሉዩና ካልኣትውን ንነዊሕ ዓመታት ክቃለሱ ዝጸንሑ ብዕድመ ዝደፍኡ ተጋደልቲ ብዝተፈላለዩ ምክንያት ተሰዊእምዮም። ግን እቲ ቀንዲ ክፍለጥ ዘለዎ ንሕና ንመትከል ኢና ተቃሊስና። ኩሎም እዞም ሰውኣት ንመትከልዮም ተቃሊሶም። ክሕደት፣ ጥልመት፣ ናይ መትከላት ክረኤ እንከሎ፡ እዚ ክሕደትን ጥልመትን ናይ መትከል ክስዕረካ ክተፍቕደሉ ቦታ ክትህቦ ሕልናኻ ኣይገብረልካን እዩ። እዚዩ ንኩላትና ካብ ንእስነትና ክሳብ

ሕጂ ብዕላማ ጠጠው አቢሉና ዘሎ። እምበር ካልእ ጽልኢ የብልናን ህዝባዊ ግንባር ስልጣን ስለዝሓዙ አይኮነን። አብ ኤርትራ ፍትሒ ተሳኢኑ። ዲሞክራሲ ክውለድ አይከኣለን። ሃገር ብዘይ አገባብ ትምራሕ ኣላ። ሕብረተሰብ ናይ ኤርትራ ፋሕብተን ይኣትዎሎ። ሃገር ከም ሃገር ኮይና ክትቅጽለሉ ዘይትኸእል ደልሃመትን ጸልማት መንገዲ ሒዛ ስለዘላ እዩ። ስለዚ እቲ ሓደ ምሉእ ሂወቱ ኣብ ቃልሲ ዘወፈየ ነዚ ትም ኢሉ ክርኢ አይክእልን እዩ። ስለዚ ክሳብ እቲ ብዓንተብኡ ዝሓዘናዮ ናይ ሓባር ዕላማ ዝዕወት ዝተማልአ ነጻነት ክሳብ ዝራጋገጽ መስዋእቲ ክንከፍል ግድነት እዩ።”

መንፈስካ ኣሎ

አንታ ሰራሕ ታሪኽ ግርማ ትማሊ ናጽነት ዘውሓስካ ርሒብ በሪ ሕድሪ ዘቐበልካ ቃለ-ሂወት ለበዋ ዝሃብካ ቅድሚ ሕልፊት ሓደራ ልካ ኔርካ ስለ ደመይ ራህዋ ተገዘሙ ስለ ዓጽመይ ብርሃን ተቐበሉ ስለ ፍሒይ ፍትሒ ተማቐሉ ስለ ዕድመይ ቅዱስ ቃልካ ስጋ ንክለብስ ሓዘን ወላዲትካ ብሓብን ክድበስ ሓፋሽ ህዝቢ ክብሩ ንክምለስ ቅሳነት ሰፊት ዕንወትና ክሕደስ ዳኣምበር..... ሓመድዶ ብሂግካ ትሕቲ መሬት ምንባርዶ ጸሊእካ ብሉጽ ሂወት ባህረይንበረካን ህርፋን ትንፋስ ምሕላፍ ማዓስኻ ጸሊእካ ወሊድካ ክትሓቁፍ አብ'ቲ ትማሊ ሽታ ጸናጽልካ ሃገግታ ፍትሒ ናሰርነቕ ልሳንካ ንለበዋ ሎሚ ብስናይ 'ናድመቕ አይሂ ሓጻውን አብ ዝባንካ 'ናወደቕ አብ ልብና'ሎ ዝኸሪ ብዓጽመ-ደምካ ዝተነድቀ።እም..... ሓደራ ልካ ኔርካ ስለ ደመይ ራህዋ ተገዘሙ ስለ ዓጽመይ ብርሃን ተቐበሉ ስለ ፍሒይ

ፍትሒ ተማቐሉ ስለ ዕድመይ መሬት ተጸበበ ከም ዓይኒ መርፍእ ረመጽ ናሰገርካ ረመጽ እትተፍእ ዓንዲ ማእከል ኔርካ ኣላዩ ዝሃ ጎይታ ጠባይ ኔርካ ጥዑም ላዘ አብ ሆምት ሕልፊትካ..... መዓስ ተናዚዝካ ሕሉፍን ትፋፍን መዓስ ተመኒኻ ንግፍዕን ጭፍጨፋን ይኹንኻ 'ይበልካን ስደትን ውርደትን አይተላበኻን ውን መግረፍትን ማእሰርትን ገንሸለይ ንስኻ ሓሊፍካ ሕልፊት ሓብን ብርሃን ደቢስካ ደብስ ሓዘን ሂወት ከፊልካ ዘይትትካእ ፍሕ ሰኹዕካ ምጥቀተ-ምባእ መንፈስካ ላኣኮ ብልብኻ ጠምት ሕጂ ዘለናዮ እቲ ደምካ 'ናዛረየ ሃዩ ዝበልካዮ ዕሽሽ ተባሂሉ ተጠለሙ ሪምካ ግዳዮም ኮይኑሎ 'ቲንኡስ ሓውካ ግን..... ሓደራ ልካ ኔርካ ስለ ደመይ ራህዋ ተገዘሙ ስለ ዓጽመይ ብርሃን ተቐበሉ ስለ ፍሒይ ፍትሒ ተማቐሉ ስለ ዕድመይ እቶም ዓለቑቲ ከም ሽምዓ መኪኹ ብርሃን ዝሃበና ብስጋ ተፈልዮ ብመንፈስ ምሳና

“ሰብ ሃገር ኣብ ዝኸሪ ሓብን ኢና” ይብሉኻ ቅኒት እከይ እናዘመሩ ጎዳጎዲ ጥፍኣት ዝፍሕሩ ቃልካ ካብ ምትግባር ኢዶም 'ናሕጸሩ ዘላቑ ዘይብሉ ኣብ ምስሉይነት እንተነበሩ'ም እንታይ ጣውቃ 'ለዎ ገንሸለይ መንፈስካ ልኣኮ ባዕልኻ መምዮ መን ጠላሚ መንኻ ተሓጓሚ መን እከይ ሰጓሚ መንኻ'ዮ 'ቲውጸዕ ካብ ልቡ ዝነበዕ መንኻ'ዮ 'ቲዝንቡዕ ሕድርኻ ዘግድዕ ሓደራ ልካ ኔርካ ስለ ደመይ ራህዋ ተገዘሙ ስለ ዓጽመይ ብርሃን ተቐበሉ ስለ ፍሒይ ፍትሒ ተማቐሉ ስለ ዕድመይ ሞኽታ ቀደም ባዕዳዊ ስቅያት ተደጊሙ ደበስ ኣልቦ አውያት ዕሽላት ከፊልና ናጽነት አውሒስና ግን ካእ ሓርነት ስኢንና። መንፈስካ ልኣኮ እዚ ከውታ አይቃለይንዮ በሎም ትርጉም መስዋእትኻ ኣምሪርካ ዝከርም

ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ
ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት

المجلس الوطني الإترني للتغيير الديمقراطي
المكتب التنفيذي

Eritrean National Council for Democratic Change
The Executive Office

መግለጺ

ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ህጹጽ ጉዳይ ኤርትራውያን ስደተኛታት

ሎሚ መበል 23 ዓመት በዓል ነጻነት ከነበረበል አብ እንቀራረበሉ ዘለና እዋን ድሕሪ ነጻነት ክንኮኖ እንምህዮ ዝነበርና ኩሉ ተስፋታት ጸልሚቱ ህዝብና አደዳ ስደትን ማእለያ ዘይብሉ ፖለቲካውን ማሕበራቱን ሽግራት ክኸውን ምርአይና እናሓዘንና ንገልጸ ጉዳይ እዩ። ሎሚ መበል 23 በዓል ነጻነት አብ እነኸብረሉ እዋን እንተወሓደ ህዝብና አብ ማሙቕ ገዝኡ ምስ ስድራቤቱን ፈተውቱን ተሓጃቑፉ እታ ዘላቶ ተኻፊሉ ምዩቕ ከይበለ ብደስታ ከሕልፎ ምተገበኤ። ሕማቕ አጋጣሚ ኮይኑ ግን ህግደፍ ከሎ ብዘይካ ሕማቕ ጽቡቕ አይርከብን እሞ ሎሚውን ህዝብና መቐጸልታ ናይቲ አብ በረኻታት ሲናይን ውቅያኖሳትን ከምኡውን አብ ዝተፈላለዩ ሃገራትን ከጋጥሞ ዝጸንሖ ሓደጋታት፣ ሕጂ ህጹጽ አቃልቦ ዘድልዩ አጋጣሚ ተረኽቡ አሎ። ካብ አፋፍ ሞት ዝደሓኑ ኤርትራውያን ሎሚ አብ ሃገረ ሱዳን ተአሲርም አለዉ። ናብ ኤርትራ ክጥረዙ እውን ይበሃል አሎ። ብተወሳኺ አብ ሱዳን አብዚ ቀረባ መዓልታት ሕጋዊ መንበሪ ፍቓድ ንዘይብሎም ወጻእተኛታት ናይ ምግፋፍ መስርሕ ይካየድ ከምዘሎ ይፍለጥ። እንተኾነ መንግስቲ ሱዳን ጉዳይ ኤርትራውያን ስደተኛታት፣ ናይ ክልቲኡ አህዛብ ሕውነታዊ ዝምድና አብ ግምት ዘእተወ ጌሩ ክሕዞ ንላቦ። ከመይሲ እዞም ኤርትራውያን ስደተኛታት ንኤርትራ እንተድኣ ተመለሱም አብ ኢድ እቲ ንህዝቢ ኤርትራ አብ ምጽናት ዝተዋፈረ ስርዓት ወዲቕም ክሳቕዩ ስለ ዘይግባእ። ስለዝኾነ ድማ ዝኾነ ኤርትራዊ ብዘይድሌቱ ናብ ሃገሩ ተገዲዱ ከይምለስ ንመንግስቲ ሱዳን ጸዊዒትና ነቕርብ።

አብ የመን እውን እንተኾነ ቆልዓ ሰበይቲ አብ ፈቐዶ ጽርግያ ተደርብዮም አደዳ ጥምየትን ጸሓይን ንፋስን ይኾኑ አለዉ። ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤሃባደለ ነዞም ዜጋታትና ንምድሓን ኩሉ ዝከአሎ ይገብር እኳ እንተሎ ኩሎም ኤርትራውያን ገበርቲ ሰናይ ማሕበራትን ውልቀሰባትን ከምኡውን ሲቪክ ማሕበራትን መዓጹ ጉዳዩ ዝምልከቶም ናይ ዓለም ማሕበረሰብ ክኹሕኩሑን፣ አድላዩ ዘበለ ሓገዛት ከወፍዩ ሃገራ ዊጻውዒቱ የቕርብ።

ዓወት ንውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ
መዓልቲ ነጻነት ዘለአለም ከቢራ ክትውዕል እያ
ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤሃባደለ
07 ግንቦት 2014